

1. Rozsudek nad Vlastou Chramostovou a Libuší Šilhánovou potvrzen

Městský soud v Praze, jehož senát byl složen z předsedy JUDr. Jana Rojta a přísedících JUDr. Marcely Andělové a JUDr. Jiřího Horkého, rozhodoval dne 26. 5. o odvoláních Vlasty Chramostové a Libuše Šilhánové, jakož i odvolání ~~z~~ prokurátora, proti rozsudku obvodního soudu pro Prahu 2 z 10.4., jímž byly tyto dvě aktivistky Ch 77 odsouzeny k trestu odnětí svobody v trvání tří měsíců s podmíněným odkladem na jeden rok za tr.čin útoku na státní orgán a orgán společenské organizace podle § 154/2 tr.z. Tohoto tr.činu se měly dopustit výroky v dopise 16.1.1989, adresovaném státním představitelům, v němž vyjadřovaly nesouhlas s brutálními postupy policejních sil dne 15.1. ~~na náměstí Václavském náměstí v Praze.~~ Městský soud zamítl všechna odvolání, čímž se stal rozsudek obvodního soudu pravomocný. V ústním odůvodnění soudního usnesení poukázal předseda senátu JUDr. Jan Rojt na to, že čl. 21 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, zaručující svobodu slova, předpokládá rovněž omezení, která vymezuje zákon pro zajištění veřejného pořádku. Obžalované se v odvolacím řízení domáhaly zproštění viny, prokurátor JUDr. Luboš Kratochvíl navrhoval delší podmíněné tresty.

2. Fórum ČSHV na výletní lodi

Dne 27.5. se na projeté ~~řez~~ výletní lodi konalo první fórum Čs. helsinského výboru. V minulých měsících bylo konání fóra čtyřikrát odloženo, a to pro technické závady, které se vždy na poslední chvíli vyskytly při pronajímání sálu. Také vzhledem k těmto potížím se fóra zúčastnil malý počet lidí - 34. Při vstupu na loď byli účastníci z povzdálí fotografováni pracovníkem Státní bezpečnosti, která pořizovala videozáznam při jedné zastávce. Plavba trvala téměř sedm hodin. Úvodem byl přečten referát předsedy ČSHV Jiřího Hájkka, který je t.č. v Norsku, nazvaný Závěrečný dokument vídeňské následné schůzky a možnosti naší další práce. V diskusi se probíraly jednak otázky stavu lidských práv a jejich právního zajištění, jednak možnosti, jak pozitivně ovlivnit tuto společenskou oblast a napomoci k rozvoji demokretických svobod, a to i v rámci přípravných prací na nové ústavě. Přítomní účastníci různých občanských iniciativ - ČSHV, Českých dětí, Demokratické iniciativy, Hnutí za občanskou svobodu, Charty 77 /včetně jejich tří mluvčích/, Jazzové sekce, Mírového klubu Johna Lennona, Nezávislého mírového sdružení, socialistického klubu Obroda a Výboru na obranu nespovedlivě stíhaných - schválili na závěr prohlášení, které bude zasláno nejvyšším státním orgánům, v němž požadují mj. plné respektování dokumentů helsinského procesu včetně uznání nezávislých skupin, novelizaci trestního zákona a propuštění všech vězňů svědomí. Přítomní se připojili rovněž k podnětu k podmíněnému propuštění Jany Petrové na svobodu a k dopisu A.J. Liehovi, v němž se hodnotí význam exilového časopisu 150 000 slov.

3. Václav Havel a CH 77 ke Gabčíkovu-Nagymaros

Dne 28.5. navštívil Václava Havla v jeho bytě člen komise Evropských společenství Carlo Ripa di Meana s doprovodem. C. Ripa di Meana je v této komisi, která v Evropském společenství má úlohu vlády /tj. rady ministrů/, pověřen otázkami kultury a životního prostředí. Návštěvu učinil z pověření této komise. Tlumočil její radost z Havlova propuštění, vyřizoval rovněž pozdravy italské socialistické strany, jejíž je členem, a osobně od generálního tajemníka této strany Bettina Craxiho. Václav Havel poděkoval za solidaritu a hovořil o situaci v Československu, zvláště s ohledem na ekologii. Carlo Ripa se totiž dne 29.5. účastní setkání ministrů životního prostředí Československa a jeho sousedů, kterou pořádá čs. vláda, a to jako řádný účastník tohoto jednání. Václav Havel hovořil rovněž o současné situaci projektu soustavy vodních děl Gabčíkovo-Nagymaros a předal Carlu Ripovi de Meana dopis Charty 77, adresovaný čs. vládě, který se této problematice týká. Tento dokument Ch 77 č. 43/89, nazvaný "Ke sporu s maďarskou vládou", upozorňuje na to, že kritické stanovisko CH 77 k výstavbě vodních děl na Dunaji, vyjádřené již v dubnu 1987 /s znovu formulované v březnu 1989/ zůstalo ze strany státních orgánů bez jakékoliv odpovědi. "Rozhodnutí maďarské vlády", píše se v dokumentu Ch 77,

"by mělo být /pro čs. mocenské orgány/ spíše důvodem k zamýšlení nad vlastní neodpovědností, výzvou k věcné, odborné veřejné diskusi a konečně i podnětem ke státnické velkorysosti, nežli příležitostí k pomluvám a nezmyslnému osočování sousedů".

4. Ekologická manifestace v Praze

Dne 29.5., v den zahájení setkání ministrů životního prostředí Československa a jeho sousedů, se konala v Praze v dopoledních hodinách manifestace matek s malými dětmi. Šlo se na ní asi dvacet žen s třiceti dětmi, některé byly v kočárcích. Hlavní transparent měl nápis Zachraňte přírodu pro naše děti. Menší nápisy, umístěné i na kočárcích, požadovaly např. zrušení projektu lanovky na Sněžku. Manifestující prošli Příkopy a Celetnou ulicí na Staroměstské náměstí a odtud zpět na Můstek; manifestaci ukončili asi po hodině a půl na Jungmannově náměstí. Průvod nastřela rakouská televize a rovněž Státní bezpečnost, která zasáhla až v závěru, kdy odcizila jeden arch s právními podpisy pod peticí, kterou manifestující nechávali podepisovat kolemajdoucí. Petice, pod níž se shromáždilo několik set podpisů, požadovala mj. čistou vodu a vzduch a informování veřejnosti o znečištění ovzduší a vod. V petici se rovněž podporuje stanovisko maďarské vlády a společnosti k výstavbě vodních děl na Dunaji, protestuje se proti zahájení výstavby lanovky na Sněžku.

5. Ekologická jednání s rakouskou ministryní

Dne 28.5. došlo asi k hodinovému setkání mezi rakouskou ministryní pro životní prostředí, mládež a rodinu Marií Flemingovou a osmi účastníky nezávislých ekologických aktivit v Československu, včetně ekologického bulletinu a přípravného výboru ekologické společnosti. Nikdo z čs. účastníků si nepřeje, aby bylo zveřejněno jeho jméno. Setkání proběhlo napůl rakouského velvyslanectví. Z rakouské strany se ho zúčastnili i zástupci tří ekologických skupin /Global 2000, Grüne Alternative/. Rozhovor se týkal rakouských investic v Československu. Pokud jde o projekt kanálu Odra-Dunaj, vyslovila se rakouská ministraně v tom smyslu, že k účasti rakouských firem by bylo potřeba předchozího souhlasu rakouského parlamentu, a že je nepravděpodobné, že by takový souhlas parlament dal, vzhledem k názorům, panujícím v rakouské společnosti. Paní Flemingové není nic známo o účasti rakouských firem na přestavbě pražského káňaku Ungeltu a barandovských teras, o níž psal čs. tisk; bude se těmito problémy zabývat. V diskusi byly připomenuty návrhy na zřízení společných národních parků na Šumavě, v Podýbržsku a v Podunají. Paní Flemingová vyjádřila podporu návrhu čs. vlády na zřízení informačního centra v Praze o ekologických otázkách, které by sloužilo veřejnosti a spolupracovalo s ní. Pokud jde o Temelín, Rakousko nemá přísný zájem na jeho výstavbě, protože z káňaku elektrický proud vyráběný v Temelíně, který má Rakousko odebírat, přímo nepotřebuje a hodlá ho prodávat dále do BRN.

6. Charta 77 píše NATO

U příležitosti výroční konference NATO v Bruselu se dne 29.5. obrátila Charta 77 na představitele členských států tohoto paktu otevřeným dopisem, v němž vyjadřuje názor, že "dalšímu rozvoji mezinárodních vztahů by nepochybně prospělo, kdyby státy NATO vyhlásily svou vůli jednat se Varšavskou smlouvou o rozpuštění obou paktů do roku 2000". Takové rozhodnutí, píše se v dokumentu Charty 77 "by mělo mimořádný význam pro všechny a především pro demokratický vývoj v naší části světa". Dopis podepsali kromě tří mluvčích Ch 77 i Jiří Dienstbier, Václav Havel a Václav Šalý. Jak známo, Varšavská smlouva takovou ochotu k jednání o rozpuštění obou vojenských paktů již několikrát vyhlásila.

7. Charta 77 píše Li Pchengovi

Prostřednictvím velvyslanectví ČLR zaslala Charta 77 dopis čínskému ministerskému předsedovi Li Pchengovi. Otevřený dopis má název Solidarita s čínskými studenty a politickými vězni. Vyjadřuje se v něm podpora demokratickým požadavkům čínských studentů a dalších občanů a požaduje se propuštění politických vězňů, v prvé řadě Wei Ting-benga, který se stal symbolem úsilí o společné změny v Číně.

8. Dvě protestní akce v NDR

Podle zpráv z Lipska, chtějí účastníci nezávislých občanských iniciativ v NDR pořádat v první polovině června dvě akce. První se má uskutečnit 4. června; jde o vzpomínkový pochod evangelického sboru Paula Gerharda, konaný na protest proti znečištění řek v oblasti Lipska. Druhou akcí má být 11. 6. protestní jízda na kolech z města Wurzen do města Torgau, zaměřená proti plánům na výstavbu jaderné elektrárny u Dahleu.

9. Dopisy nezávislých iniciativ pařížské konferenci o lidské dimenzi

Charta 77, VONS a ČSHV zaslaly prostřednictvím Mezinárodní helsinské federace pro lidská práva a Mezinárodní společnosti pro lidská práva dopis, v němž hodnotí stav lidských práv v Československu a neochotu čs. vlády a dalších ústavních orgánů upravit čs. právní normy podle závazků, které převzal čs. stát v rámci helsinského procesu, zvláště pak přijetím posledního vídeňského dokumentu. Nezávislé iniciativy uvádějí četné příklady z porušování různých oblastí lidských práv. V podrobnostech odkazují na situační zprávu, kterou pro potřeby pařížské konference vydal ČSHV.

Na pařížskou konferenci se obrátilo i pět členů MMS. Zdůrazňují, že podmínkou trvalého míru ve světě je především mír v každé zemi. Paradoxní je závazek představitelů Československa urovnávat mezinárodní spory mírovou cestou, když proti vlastnímu národu používá otevřeného násilí, fyzického a psychického zastrášení. Tímto způsobem státní moc nezasahuje proti teroristům, rozvášněným sportovním fanouškům nebo proti kriminálním živlům, ale proti těm občanům, kteří se domáhají práva na svobodu vyznání a přesvědčení, svobodu projevu či práva na svobodu pokojného shromažďování a sdružování, píše se v dopise MMS. Členové MMS se obracejí na pařížskou konferenci, aby se u představitelů čs. státu zasadili o propuštění všech čs. politických vězňů a vězňů svědomí. Navrhují také konferenci, aby se zabývala problematikou odepření vojenské služby z důvodů svědomí. Svůj návrh na zavedení alternativní služby, které by bylo pro účastnické státy KBSE závazné, podrobně zdůvodňují.

10. Čs. nezávislé iniciativy podporují polský Nezávislý svaz studentů

V Praze bylo dne 29. 5. vydáno následující prohlášení, které přinášíme v plném znění: "Československé nezávislé iniciativy plně podporují a solidarizují se s protestními stávkami NZS na polských vysokých školách. Jsme pro okamžité schválení původně navrhovaných organizačních stanov NZS a tím i také pro uznání legalizace tohoto svazu v Polsku. Jsme přesvědčeni, že uzákonění práva na stávku je nezbytným předpokladem pro vyřešení spornějších konfliktů mezi NZS a polskou vládou." Podepsáni z MMS - Ondřej Černý, Tomáš Dvořák, Jan Chudomel, Jáchym Kaplan, Jakub Kaplan, Hana Marvanová, Jiří Pavlíček, Martin Šmíd, Tomáš Tvarocn, Marek Zeman; z Polsko-čs. solidarity Petr Pospíchal, Anna Šabatová, Patr Uhl a Saša Vondra. Dopis byl zaslán na vědomí velvyslanectví PLR.

KONEC